

WYSLUCHANIE PUBLICZNE W RAMACH PRAC

nad rządowym projektem ustawy o zmianie ustawy prawo o szkolnictwie wyższym,
ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki
oraz o zmianie niektórych innych ustaw

Panie Przewodniczący, Panie i Panowie Posłowie, Szanowni Państwo.

Pod pretekstem usprawnienia zarządzania różne ośrodki polityczne w tym Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego starają się ograniczyć zasady demokratycznego wyłaniania organów jednoosobowych i kolegialnych. Procedowana nowela ustawy nie jest wolna od tej tendencji. Wpisuje się w działania u ułatwiające prywatyzację uczelni publicznych.

Świadczy o tym np. art. 60 ust. 2 umożliwiający zastąpienie senatu uczelni publicznej przez inny organ kolegialny. Celowość powoływania „innego” organu kolegialnego nie jest jasna, skoro zgodnie z ust. 3 obowiązują go przepisy dotyczące senatu. Można przypuszczać, że inny ma być właśnie sposób wyłaniania tego organu, czyli nie będzie to organ przedstawicielski, gdyż wtedy nie byłoby logicznego uzasadnienia jego tworzenia.

Podobnie skutkuje wprowadzenie możliwości trybu konkursowego wyłonienia organów jednoosobowych w uczelniach publicznych art. 72 ust. 1, art. 75 ust. 1 art. 76 ust. 1.

Nowela ustawy dotycząca wyboru członków Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego nie jest wolna od tej wady. Mimo że art. 45 ust. 1 stanowi, że „Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego, jest wybieralnym organem przedstawicielskim nauki i szkolnictwa wyższego”, w art. 46 ust 1 p. 1, 2, 3 przeczy deklarowanej uprzednio zasadzie przedstawicielstwa.

Środowiska: akademickie, Polskiej Akademii Nauk i Instytutów Badawczych zostały tu pominięte, a wyboru dokonują wąskie grona korporacyjne KRASPU, Prezydium Polskiej Akademii Nauk i Rada Główna Instytutów Badawczych.

Jest to następny krok do ograniczania podstawowej zasady demokracji, którą jest powszechność wyborów i posiadanie swoich przedstawicieli w organach opiniotwórczych.

Rada Główna staje się, więc fasadowym organem Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich oraz Konferencji Rektorów, Prezydium Polskiej Akademii Nauk i Rady Głównej Instytutów Badawczych. - nie przedstawicielskim

Zawarte w projekcie potraktowanie środowiska akademickiego i naukowego rozmija się z jego aspiracjami w zakresie samorządności i zasadami tworzenia społeczeństwa obywatelskiego.

Wyłanianie członków Rady „z nadania” wąskich gremiów spowoduje z prawdopodobieństwem bliskim pewności, że przedstawiciele doktorów, najliczniejszej grupy nauczycieli akademickich, pracowników PAN i Instytutów Badawczych, nie będą mieli reprezentacji na szczeblu krajowym. Byłoby to zjawisko groźne w naszych trzech silnie zhierarchizowanych środowiskach.

Alternatywą dla błędnych zapisów dotyczących Rady Głównej, mogłoby być pozostawienie obecnej Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego bez zmian w zakresie jej kompetencji i wyłaniania, natomiast powołanie odrębnej Rady Nauki przy Prezydencie RP, jako organu doradczego dla Prezydenta RP oraz Rządu RP. Taką Radę Nauki mogliby tworzyć przedstawiciele uczelni, PAN, Instytutów Badawczych a także ważnych dla kraju instytucji gospodarczych.

Wnoszę o odrzucenie zmian w całości artykułów: 45 i 46

W moim wystąpieniu nie uwzględniłem innych uchybień w rządowym projekcie Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym. Mając na względzie, że projekt nie był poprzedzony przyjęciem strategii rozwoju Szkolnictwa Wyższego, wnoszę o jego odrzucenie, a także

o odrzucenie Ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz o zmianie niektórych innych ustaw.